

Elinvoimakeskus

JUKKA MATTLAR, LUONNONSUOJELUASiantuntija

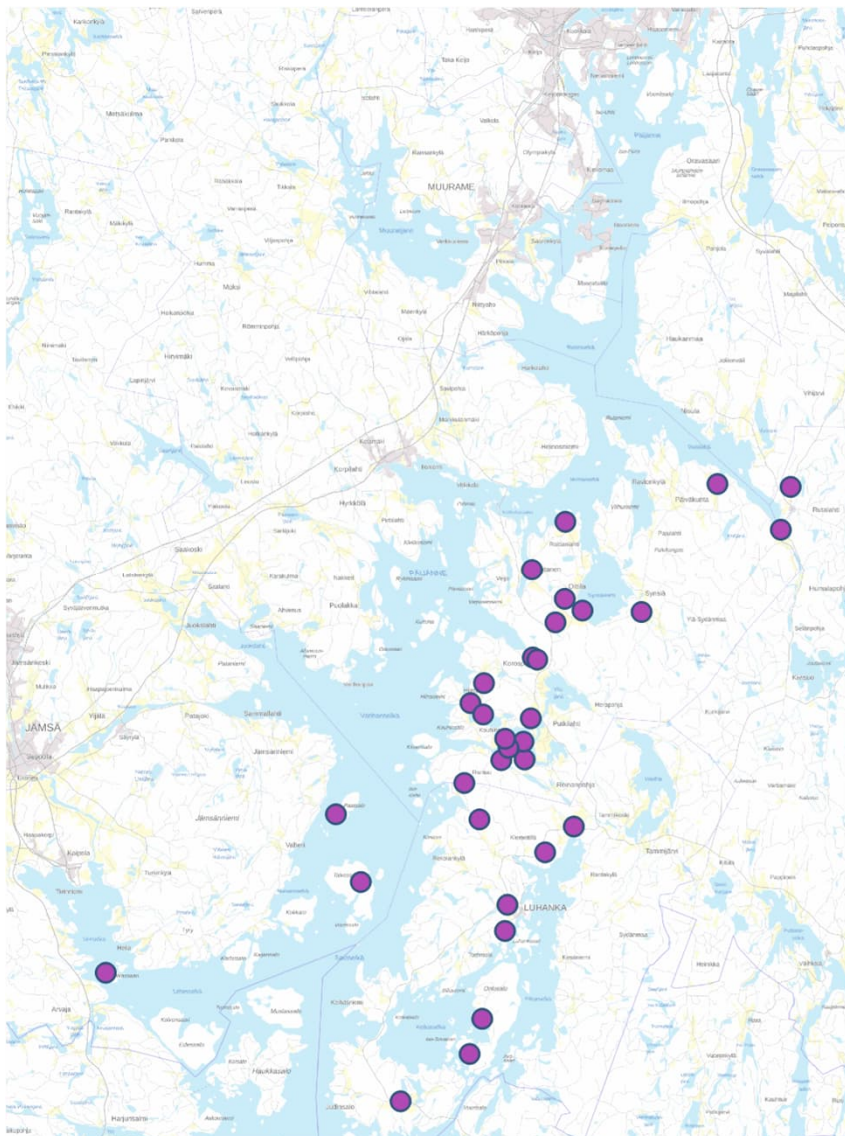
Pohjois-Päijänteiden perinnebiotooppien nykytila

Kalasaunat, laidunsaaret ja linnavuoret –
Ranta-asumisen historiaa Järvi-Suomessa
-webinaari

26.10.2026

elinvoimakeskus.fi

Pohjois-Päijänteeseen inventoidut perinnebiotoopit

- Jyväskylä 19 kpl, Luhanka 8 kpl, Jämsä 3 kpl ja Joutsa 2 kpl (saaristoluokituksen sisäsaaristo, välisaaristo ja saaristomaiset manneralueet, järvi Päijänne, maakunta Keski-Suomi)
- Painottuvat Putkilahden ja Oittilan kyliin entisessä Korpilahden kunnassa
- Enimmäkseen rannikkoalueita, joukossa vain viisi saarikohdetta ilman tieyhteyttä
- Elinvoimakeskuksen tietojen mukaan noin puolet kohteista on hoidossa, hoitona pääsääntöisesti laidunnus joko naudoilla tai lampailla

Keski-Suomen laajimmat rantaniityt...

...ja laajimmat lehdoista kehittyneet hakamaat

Pohjois-Päijänne on ainakin toistaiseksi Keski-Suomen ainoa Helmi-keskittymä

ELINYMPÄRISTÖOHJELMA
LIVSMILJÖPROGRAM

Pohjoisen Päijänteen luontohelmet – Keski-Suomen ensimmäinen Helmi-keskittymä

28.1.2025 08:00:00 EET | [Keski-Suomen ELY-keskus](#) | Tiedote

Keski-Suomi on saanut ensimmäisen Helmi-keskittymänsä: Pohjoisen Päijänteen luontohelmet. Alueella on runsaasti arvokkaita luontokohteita, mutta rikkaasta luonnosta huolimatta monet seudun elinympäristöistä ovat ennallistamisen tai luonnonhoidon tarpeessa. Helmi-keskittymän ansiosta laajalla yhteistyöllä alueen toimenpiteiden vaikuttavuutta saadaan lisättyä ja resurssit käytettyä tehokkaasti.

20. Pohjoisen Päijänteen luontohelmet Keski-Suomessa

Pohjoisen Päijänteen seutu on monimuotoisuuskeskittymä Päijänteen jylhissä maisemissa. Seudulla on runsaasti arvokkaita luontokohteita, kuten lehtoja, pienvesiä, eteläisimpien lajien pohjoisimpia esiintymiä ja arvokkaita geologisia muodostumia. Keskittymän alueelle sijoittuu perinnemaisemia, lintuvesiä ja arvokkaita suoalueita. Rikkaasta luonnosta huolimatta monet seudun elinympäristöistä ovat ennallistamisen tai luonnonhoidon tarpeessa.

Laajalla yhteistyöllä Helmi-keskittymälle kohdennettavien toimenpiteiden vaikuttavuutta saadaan lisättyä ja resurssit käytettyä tehokkaasti. Luonnonhoitotoimin parannetaan yksittäisiä elinympäristöjä, mutta Helmi-toimenpiteillä tavoitellaan samalla laajempia positiivisia vaikutuksia pohjoisen Päijänteen seudulle.

<https://ym.fi/helmi-keskittymat>

Pohjois-Päijänteiden perinnebiotooppien näkymät

- Melko samanlaiset kuin muidenkin Keski-Suomen perinnebiotooppien
- Jyväskylän seudulla maaseutu ei ole autioitumassa, mutta laiduneläinten saatavuus heikkenee siitä huolimatta
- Sijainti Päijänteiden rannikolla ei paljonkaan vaikuta hoidon järjestämiseen
- Sijainti saarella vaikeuttaa eläinten kuljettamista ja valvontaa mutta helpottaa juomavesihuoltoa ja vähentää tarvetta rakentaa ja kunnossapitää aitoja
- Sudet vaikeuttavat lammaslaidunnusta etenkin Päijänteiden länsirannikolla Jämsässä
- Kohteiden kunnostamiseen olisi saatavilla rahoitusta mm. Helmi-ohjelman kautta, mutta esteeksi muodostuu usein se, että kunnostusvaiheen jälkeen maksettava vuosittainen hoitokorvaus jäisi liian pieneksi suhteessa työmäärään ja riskeihin

Kiitos!

Yhteystiedot

Jukka Mattlar

jukka.mattlar@elinvoimakeskus.fi

Elinvoimakeskus